

0913 – 13. september

Av nåde er dere frelst, ved tro, og det er ikke av dere selv, det er Guds gave.

Ef 2: 8.

Nåde er et viktig ord i frelseslæren. Derfor må vi virkelig stoppe opp for dette ordet. Det kan virke som om det er lett å forstå, så lenge det bare dreier seg om å tenke og tale om det. Men så snart det gjelder bruken av det, når vår frelse eller fordømmelse i evighet avhenger av dette, da er ikke noe ord vanskeligere å fatte og tro, enn dette korte ordet nåde.

Læren om nåden er en viktig del av læren om Gud. Og det å ha et rett kjennskap til Gud i hans nåde, det er evig liv.

Først og fremst har vi klart for oss at hele verden ligger i et tykt mørke når det gjelder spørsmålet om Guds nåde. De fleste oppfatter nåde som at Gud ikke er så nøye på det med menneskene, fordi vi er svake og ikke kan være fullkomne. «Men Gud er jo nådig», sier man så, «han er ikke så nøye og streng med oss».

Dette er den nådeforkynnelsen den gamle slangen bruker og bedrar hele verden med. Guds nåde blir på denne måten en slags ettergivenessom helt og holdent tilintetgjør Guds rettferdighet og sannhet i hans bud og dommer.

Men Skriften lærer noe ganske annet om Guds nåde. Hva nåde er, vil du lære når du blir stille overfor budskapet om hvordan Kristus svettet blod, ble hudflettet og med høye rop åndet ut på korset. Det samme med budskapet om Jerusalems ødeleggelse, og alt det forferdelige som da rammet Guds eiendomsfolk, – samtidig som vi vet at ikke en spurv faller til jorden uten at Gud vil det.

Guds nåde er ikke ettergivenessom eller snillisme. Guds hjerte brenner nok for oss med en kjærlighet og barmhjertighet som vi ikke kan fatte. Men denne hans kjærlige miskunnhet kan ikke møte noe menneske i strid med hans like store og fullkomne rettferdighet og rettferdighetskrav. «Rettferdighet og dom er hans trones grunnvoll. Nåde og sannhet er for hans åsyn».

Ingen kan få Guds nåde uten i fullkommen overensstemmelse med hans rettferdighet. Kristus gråt over Jerusalem, men kunne ikke frelse byen, fordi de ikke ville høre på hans røst.

Taler vi om Guds forlatende nåde, hvor menneskene får del i hans nåde og vennskap, må vi alltid ha klart for oss at denne nåden får vi aldri uten i Kristus. Men er vi i Kristus, og eier alt han har gjort og er for oss, da har vi også en fullkommen nåde og Guds inderlige vennskap og kjærlighet.

Utenfor Kristus får vi ikke noe som helst av nåde, men bare etter fortjeneste. Men for dem som er i Kristus Jesus gjelder tvert imot ingen gjerning, ingen synd, ingen uverdighet. Det er dette som er nåde.

Nåden er det totalt motsatte av alt som har med gjerning og fortjeneste å gjøre. Dette er en særdeles viktig grunnholdning, hvis en vil forstå hva nåde er.

Apostelen sier: «Er det av nåde, da er det ikke lenger av gjerninger. Ellers blir nåde ikke lenger noen nåde. Men er det av gjerninger, da er det ikke lenger av nåde. Ellers blir gjerningen ikke lenger noen gjerning».

Og videre: «Den som holder seg til gjerninger får ikke lønnen tilregnet av nåde, men som noe han har fortjent». Der får vi nåde og fortjeneste stilt opp mot hverandre som motsetninger. Og «Av nåde er dere frelst, ved tro, og det er ikke av dere selv, det er Guds gave. Det er ikke av gjerninger, for at ikke noen skal rose seg».

Av alle slike ord ser vi at nåde og gjerninger, nåde og fortjeneste, er totalt motsatte ting. Det ene må nødvendigvis utelukke det andre.

Skriften lærer at menneskene blir rettferdige og frelst bare av nåde. Da forutsetter Skriften selvsagt at de som lever under denne nåden i seg selv ingen rett har til denne gaven. Men tvert imot bare har fortjent Guds straff og vrede, og fortsatt, så lenge de lever på denne jord ingen ting annet fortjener, hvis Gud skulle handle etter hva vi fortjener. Fordi den fullkomne rettferdighet krever en fullkommen hellighet, og det i oss alltid bare er synd.

Alt dette er nå ganske lett å forstå, når det bare gjelder selve læren. Men så møter Gud et menneske, og vekker det opp av søvnen. Da ser og kjenner mennesket det dype, bunnløse fordervet i sjelens innerste vesen, i tanker og begjær, og i motivet for alle sine handlinger. Ser det gamle hjertet alltid vil den gale veien, ser kjødet er fullt av syndige tendenser. Og alt sammen blir bare mer og mer belyst av Den Hellige Ånd som bor i oss.

Å, da er det ikke lett å fatte at nåden er slik at all denne synden ikke kan hindre eller rokke den det aller minste. Loven er klar for menneskets bevissthet. Når så Gud får vist oss sin store nåde, blir lovens krav ennå mer hellige og viktige for oss. Men da blir den indre anklagen over all synd ennå mer følbare.

I samme grad som Gud er nådig, oppleves all synd ennå mer grufull og knusende. Når så fienden ikke lenger kan holde menneskene i søvn og selvsikkerhet, setter han alt inn på å føre dem inn i motløshet og tvil. Til det bruker han alle midler. Først og fremst vekker han opp synden som bor i oss. Så bruker han alle Skriftens domsord til å pine og uroe sjelen og fordreie oppfatningen av Guds nåde. Og hele tiden holder han fram Guds hellighet og vrede over synden.

Nå å beholde ordet nåde i sin sanne og fulle betydning, det er en visdom som overgår all menneskelig forstand. Men må Gud også bevare enhver kristen fra det bedraget å tro han skal bli utlært i dette emnet! For i dette har alle sanne hellige ennå bare blitt spede lærlinger. Det ser vi klart i alle de sukk, angst og nød vi finner i Davids salmer og alle de helliges historie.